חייבת בחלה. ולא אמרינן דתרומה פוטרת לה ואע"ג דתרומה מיהא מיבעיא בחלה מדאומע מיהא ב"ש דלישנא דלרבנן הוא דמלאוריינהו מד בתרי בטיל דכמיר (שמות כב) אחרי רבים להטות ורבנן הוא דאמרינן אחד ומאה הלכך לא אמי דימות דרבנן ומפקע חלה אפילו בזמן הזה דקסברי ר"מ ורבי יהודה הורה אור חלה בזמן הזה דאוריינהו: פוטרין מן החלה. כדמפרש לקמן דקסברי חלה בזמן הזה דרבנן ואמי דימות דרבנן ומפקע חלה דרבנן והייט דאמרן לעיל (מז:) מי ולא קבר לה דהא מחיו דלרבי יוסי חלה בזמן הזה דרבנן וקבריה הוי רבנן דאמיתי לחייב מהכא דכי היכי דקאמר ר' יוסי חלה בזמן הזה דרבנן הוא הדין לתרומה: ודלמא. אע"ג דקא חזית מהכא לר' יוסי חלה דרבנן אפ"ה קבירא ליה תרומה דאוריינהו ולכא הכי נמי מקבראן דקא בעית לאמרי: נתחייבו בחלה. דכתיב בחלה (במדבר טו) בבואכם אל הארץ והכי קאי: ולא נתחייבו במעשר. *דכתיב כתיב (דברים יד) תבואת זרעך עד שיבא כל אחד ואחד לת שלו: **מתני'** פגה. קמדר. כך בגמרא עורה מיעוקא קרו לה פגה כל זמן שאין לה שיבון לא כדרים ולא כשערות: בוחל. כשהפרי גדל קצת כדמתי בגמרא המאיים משיגמלו כך כשיש לה שיבון דדין קצת בידוע שהגיעה שמי שערות ועברה היא: צמל. בגמ' מפרש לה לשון טוטריקון ידמה מלגאה שיש לה שיבון מוכהב בדדיה ולקמן מפרש שיבון בממרי. והיא טוגרת: בזו ובזו. אפי' כשהיא עברה אביה אבאי כו' דכתיב (במדבר ג) בנעוריה בית אביה כל שבח נעוריה לאביה: איזו היא סימנין. אלמא קאי: קמט. פרוא"ש. שגלגו דדיה עד שכפול מעט על החזה וירחה בקמט: משיטו. גדולים יותר: הפיטומת. לאם הדד כמו (סוטה דף מ:) ניטלה פיטומתו: עוקץ. כמו עוקצי האגסים (עוקצין פ"ל מ"ו). פוכיל"ש בלע"ז. חוזו של דד שהמיוקה יוצא ופיטומת הייט מציצות עוקץ: **גמ'** משיבחלו. חיינן במעשר משלבין ראשיהן. שמשמען כשמגדילין. הכא נמי מעשמנה הדד ירחה בו סימן שמגדיל: בחולה בי. גדלה עלי. אדם הקן בדבר גרמה לו כגדול. מקרשיינ"ן בלע"ז: מיחזד להו. שפמוטיו מייחד לאגסים שבדיו ואינו מפקיר* מעוט טוטם: מחליף להן. אח של זה מה ואינו מקפיד על טוטמן: לערבי. מפקיר שפמוטיו לערבים ונוהג בהן מנהג הפקר: משיתקשקשו. כמו (סוטה דף מ:) מקשקשת לפניו כזוג בלע"ז בלע"ז. לגמר גדולים הרבה: חוטם. *ספק: משיפציל. *ספק: משתקיף עטרה. שגדול העוקץ ועב ומוקף עטרה הייט שיעולה דל"ל יוחי נמי בתמני שיהא נוטן ידו על העוקץ ומוקפ ומוהא לחזור: הכף

חייבת בחלה **ואינה** נפסלת בטבול יום דברי ר"מ ור' יהודה ר' יוסי ור"ש *פוטרין מן החלה סברוה מאן דאמר תרומה דאוריינהו חלה דאוריינהו מאן דאמר תרומה דרבנן חלה דרבנן אי אמרת בשלמא קסבר רבי יוסי חלה בזמן הזה דרבנן אתי דמע דרבנן ומפקע חלה דרבנן אלא אי אמרת חלה דאוריינהו אתי דמע דרבנן ומפקע חלה דאוריינהו ודלמא קסבר רבי יוסי תרומה בזמן הזה דאוריינהו וחלה דרבנן *וכדאהדר רב הונא בריה דרב יהושע דאמר רב הונא בריה דרב יהושע אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי וקאמרי אפילו למ"ד תרומה בזמן הזה דרבנן חלה דאוריינהו שהרי *שבע שכבשו ושבע שחלקו נתחייבו בחלה ולא נתחייבו *במעשר ואמינא להו אנא אפילו למ"ד תרומה בזמן הזה דאוריינהו *חלה דרבנן *דתניא אי בבואכם יכול משכנסו לה שנים ושלשה מרגלים ת"ל בבואכם *בביאת טולכם אמרתי ולא בביאת מקצתכם וכי אסקינהו עזרא לא טולהו סלוק: **מתני'** משל משלו חכמים באשה פגה בוחל וצמל פגה עודה תנוקת בוחל אלו ימי נעוריה בזו ובזו *אמרו *אביה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה *ובהפרת נדריה צמל כיון שבגרה שוב אין לאביה רשות בה איזהו סימנין ר' יוסי הגלילי אומר *משיעלה הקמט תחת הדד ר"ע אומר *משיטו הדדים בן עזאי אומר *משישחור הפיטומת רבי יוסי אומר *כדי שיהא נותן ידו על העוקץ והוא שוקע ושוהא לחזור: **גמ'** פגה עודה תנוקת כדכתיב *התאנה חנטה פגיה בוחל אלו ימי הנעורים *כדתנן *התאנים משיבחלו ואמר רבה בר בר חנה אמר רב משילבין ראשיהן ואיבעית אימא מהכא *ותקצר נפשי בהם וגם נפשם בחלה בי צמל כמ"ד יצתה מלאה: ואיזהו סימנים ר' יוסי הגלילי אומר משעלה הקמט ממש *אלא כדי שתחזיר ידיה לאחוריה ונראית כמי שעלה הקמט תחת הדד שמואל ברק באמתיה ויהב לה ד' זוזי דמי בושתה שמואל לטעמיה דאמר שמואל *לעולם בהם תעבדו *לעבודה נתתים ולא לבושה שמואל מיחד להן רב נחמן מחליף להן רב ששת מסר להן לערבי ואמר להן אודהרו מישראל: רבי יוסי אומר כו': מאי עוקץ אמר שמואל *עוקצו של דד ת"ר *אלו הן סימני בגרות ר"א בר' צדוק אומר *משיתקשקש הדדין ר' יוחנן בן ברוקה אומר משיכסיף ראש הרוטם משיכסיף אזקונה לה אלא א"ר אשי *משפציל *ראש הרוטמר' יוסי אומר משתקף *העטרה ר"שאומר *משנחמעך הכף

אבוחל קלי ולפירוש זה אחי שפיר הא דקאמר בגמרא הלכה כדברי טולן להמחיר לענין מיחוי: **ברך** להגלל מעוט היה נוטן לה דהא ר' יהודה אמר בהתאנה (נ"ל דף מ). אין לעבדים טוטם ואפילו למ"ד יש לעבדים טוטם הוי לרבו: **ראש** הרוטם. פ"ה ספק דלא אחפרש ובפרק טלב הגזל (סוכה דף נה:) נגי אחרוג מזכיר פיטומא ושוקן ומעוט ומעוך כך מעמא דשלמן באחרוג לגד רלשו ואין אחד מהם לגד זנבו דומיא דדד דגבי דד ליכא לפרושי הכי כמו שפירש באחרוג:

מסר לה לערבי. מעמם מכאן הקפדה כענגים מוהרים בשוב טוכבים וה"ה דשבר לגמעי מוסר בטובדה טוכבים ולא גזרו עליו מעוט *) נגע"ר דאיסור בלה ואסת אים דאוריינהו שייך שפיר בשבר ות"ל בגלה מסכת ע"ז (דף שו:) דל"ל שסר מלכא לבמי אחרב לך מה דעבדת באוריתא שקבל עובדת טוכבים זוהה שמסר ל מופשיו ("ורב) יהודה לא קבל עובדת טוכבים אזה לא עבדה כמי איסורא דמשמר הוה בה דהא עבד הוה כדקאמר בפרק עבדה יוחסין (קדושין דף מ:) דבמי בר מבי ברמתא רומה לא קבל ניסוא דמרוחמא: הלכה

*) נ"ל מעוט מגע"ל דמיל

מוסף רש"י
ראה בעמ' הקודם למטה

פגומה כה.

[עי' רש"י נכתובות כה. אע"פ שם. וכבל דוכתא מעמם מעמ אחר]

פגומה כה.

[בפרר כמנסה לא אמרו]

[כתובות מז:]

לענוי רש"י
פרחבר"ש [פרחבר"ש].
קמטים.
פרכיש"ש [פרכיש"ש].
פסטרת.
אנקישר"ן [אינקישר"ן].
מפריע, נמאס.
בטנ"ש.
עגבל.

[מקפיד יעכ"ן]

[עי' פוס' ד"ה ולא]

[נ"ל מסמ וכן נ' הע"ל]

[עי' מהיחמל ליקח שנולי מסמל שנון שון מל]

[ע"ל ומר]

[ע"ל מעוט מגע"ל דמיל]

תוספי הרא"ש

ואינה נפסלת בטבול יום. הש"ר דאוריינהו בפ' אלו שוכרין הנקמה של חולין הדשמים והשמן של תרומה אם מגע מבול יום בטקנוטו מבל מקום מבטו הכא אסריינן דלא מבל כלל ר"ל דדמים שיריי שאין נגיע בקנוטה תיכרין מאי עבדן: **אתי'** דרשע דרבנן. **ומפקע** חלה דרבנן. סלגון משמע דהחומה מבל בחוב מראוריינהו והא דדייש ליה בפרי את מקרשי מבנו מה שאתה מרים מבנו מקרשי אמבכתא הוא הכן מרכה בטוב פי חשיל נבי שהי קומה אחת של חולין הנחת של תרומה לשניהן שהי מאין א' של חולין הנ' של תרומה הבלו אלו לאחר אלו מרתין שמנו אחר חולין לאחר חולין נפלו מרומה לאחר תרומה נפלה הקא"ל יחנן הוא שהבו חולין, של תרומה מי שמו הן מתרין מן הנחה חלכך [הלכין בחוב] לחקל אלמא בהריה שרי מן הנחה:

אלו נמסר כי תבואר הייהו אמר כהשוכל (נ"ל דף מ). אין לעבדים טוטם הוי לרבו: **ראש** הרוטם. פ"ה ספק דלא אחפרש ובפרק טלב הגזל (סוכה דף נה:) נגי אחרוג מזכיר פיטומא ושוקן ומעוט ומעוך כך מעמם דשלמן באחרוג לגד רלשו ואין אחד מהם לגד זנבו דומיא דדד דגבי דד ליכא לפרושי הכי כמו שפירש באחרוג:

מסר לה לערבי. מעמם מכאן הקפדה כענגים מוהרים בשוב טוכבים וה"ה דשבר לגמעי מוסר בטובדה טוכבים ולא גזרו עליו מעוט *) נגע"ר דאיסור בלה ואסת אים דאוריינהו שייך שפיר בשבר ות"ל בגלה מסכת ע"ז (דף שו:) דל"ל שסר מלכא לבמי אחרב לך מה דעבדת באוריתא שקבל עובדת טוכבים זוהה שמסר ל מופשיו ("ורב) יהודה לא קבל עובדת טוכבים אזה לא עבדה כמי איסורא דמשמר הוה בה דהא עבד הוה כדקאמר בפרק עבדה יוחסין (קדושין דף מ:) דבמי בר מבי ברמתא רומה לא קבל ניסוא דמרוחמא: הלכה

*) נ"ל מעוט מגע"ל דמיל

פגומה סיוב כי תבואר ואבי תניא בשפרי בפ' שלח לך א"ר ישמעאל שנה הכתוב ביאה זו מכל ביאות שבתורה שבכל מקום הוא אומר והיה כי יביאך והכא אומר בבואכם ללמוך כיון שבגבוה לאחרן פרי נתרומה בחלה והיינו דקאמר הכא אילו נאמר בבא ולא כתיב כם הייהו אומר הנחלה ביאה זו ת"ל בבואכם הנשמע ביאת טולכם: **לאו** כולהו מלק. חתיכה ואם כי ישבביה עליה קרינן בה לענין יבול כיון שאיי שם מכל הנשבעים לפר"ת שפי' דיובל נאחר בבית שני פרשי מעמא ר"ל דבואכם הנשמע מפי ביאת טולכם הנע"ם שהיו שם מכל הנשבעים לא מקרי ביאת טולכם: **אי** ואי מינאיה. פרש"י הנמנל קאי ומתוך זה ומתוך לפי דמה דקא"ר יוסי[בברייתא]-כשהקוף העטרה הייטו נמי שיעורא הנשמעינן ידו על העוקץ והוא עוקצו.וקשה לפי' דלמה שינה ר' יוסי לשון ועוד דבבוראלא אמר אחר מהן שיעורא הנמנעינן ועוד א"כ לא יהיב הכא מיסמא אבוחל ולקמן תנן בא סיון הנחתן עד שלא בא חלילין הייטו סימני בחול. וספר"ח דאי זוה מיסמנא דבגר: **מקשקשדר** הנשמשה. פרש"י ראש הדד כמו נשלה מיסמרא ראתרתא.ועוקץ פי' הדדו של דד מלמעלה. ובפ' לילב הגזל פרש"י ב' פירושים. הנראה דשניהן הן בסקום אחר אלא האחר בגדר ראשו והאחר בצד זנבו דגבי דד ליכא לפרושי הכי ומסתבא מיסמא הקוף דהתם ומסיא דיקי דהבא דחיבב לה ד' אחי דמי בלשלה. ולגבל מן הנוגע הוה עושה כן דהא אין לעבדים בושה דאסריגן בפ' הרובל הפיר ל"ל כ: **ומסר** לה לערבי. סבאן משמע דשמעתא בגענית מתרות לעבדי כוכבים חלה דעבר מחר בעובדת כוכבים ולא נגרו עליהן משום נשב"ע הא"ג דאיסור נרה ואשת איש שייך בעבר מן התורה דשלחו ע"ז דא"ל שבור סלכא לבמי אידבר מה דעבדת באוריתא הרא"ש ל"ל ששלחו לו צונה כדרך הפרים וקבלה אומר ר"ת אין צריך לעבר שהוה רשע דשהר הוה בה כי עבר הוה כדאסריגן בקדושין בפ' בר מבי ברמתא דהוה לא קבל ניסא דהוה הוה. **משיעליל** הוה הוסם. פרש"י סמך הבי אחרון נמי מבריי

פרשה דקא"ל דהוסם הנראה לפ' כמו הוסם דהוה הייהו מקום שמתגיל לשמע על פי חשוקן הן הבא לשעלה מתגיל לשמע כלפי הדד והייהיגן כמין פיצולין נראה בהם:

ג) מלשה דל"ל כי הנראה סמוכה נמסרים רק כשוס; כתבו דלא מהיל וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com